

Helse - og omsorgsdepartementet

SYSSELMANNEN PÅ SVALBARD

**GOVERNOR OF SVALBARD
ГУБЕРНАТОР СВАЛЪБАРДА**

Vår saksbehandler:
Hanne Margrethe Ingebrigtsen

Vår dato:
31.08.2017

Vår ref: (bes oppgitt ved svar)
17/00686-2

79024303

Deres dato:
26.05.2017

Høring - innføring av overtredelsesgebyr mv. i flere lover med folkehelseformål mv.

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets brev 26. mai i år. Vedlagt brevet var høringsnotat med forslag til innføring av overtredelsesgebyr i en rekke lover med folkehelseformål som eneste eller ett av flere formål. Høringsnotatet inneholder også andre forslag til bestemmelser, herunder om ansvaret for tilsyn med forbudet mot alkoholreklame på Svalbard.

Når det gjelder forslagene til innføring av overtredelsesgebyr, er de aktuelle lovene helt eller delvis gjort gjeldende for Svalbard. Det fremgår av punkt 3.11 i høringsnotatet at inntektene fra slike gebyrer skal tilfalle statskassen, jf. forvaltningsloven § 44 siste ledd. På generelt grunnlag vil vi minne om at Svalbardtraktaten i artikkel 8 annet ledd har bestemmelser om innkreving av skatter og gebyrer på Svalbard. Vi overlater til Helse- og omsorgsdepartementet, i samråd med Utenriksdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet, å vurdere hvorvidt denne bestemmelsen er relevant ved innføringen av overtredelsesgebyr i lover som er gitt anvendelse for Svalbard, og eventuell inntektsføring av et slikt gebyr over Svalbardbudsjettet. Vi har for øvrig ingen merknader til at overtredelser av regelverk som gjelder for Svalbard ilegges tilsvarende reaksjonsmidler som på fastlandet.

Når det så gjelder forslaget til bestemmelser om ansvaret for tilsyn med forbudet mot alkoholreklame på Svalbard har vi følgende kommentarer:

I notatet foreslås i pkt. 4.6 forskriftsendringer som medfører at Sysselmannen på Svalbard får i oppgave å føre tilsyn med forbudet mot alkoholreklame på Svalbard. Det fremgår videre at dette forslaget ble lansert allerede i Ot.prp. nr. 42 (2001-2002), der det ble uttalt at tilsyn med reklameforbudet burde innføres for Svalbard, og at dette burde utføres av Sysselmannen. Forslaget har imidlertid ikke vært fulgt opp før nå. Det fremgår også at Helsedirektoratet forutsettes å bistå Sysselmannen med råd og veiledning, men at antall saker vil være begrenset og at dette ikke vil ha vesentlige konsekvenser for Sysselmannen eller direktoratet.

Vi har ikke undersøkt hva Sysselmannen i sin tid mente om å få i oppgave å føre tilsyn med forbudet mot alkoholreklame. Vi mener uansett at det ikke bør legges tilsynsoppgaver til

Sysselmannen som ikke naturlig hører under etatens ansvarsområde, og som vi selv ikke har fagkompetanse til å utføre. Vi viser i den forbindelse til at spørsmålet om tilsynsmyndighet på Svalbard er gitt særskilt omtale i den siste meldingen til Stortinget om Svalbard, Meld. St.32 (2015-2016) Svalbard. I kap. 5.2 på side 32 annen spalte i denne meldingen er det sagt at det generelle utgangspunkt ved gjennomføring av lovgivning for Svalbard de senere år har vært at fagmyndighet på øygruppen tillegges den instansen som har det aktuelle ansvaret på fastlandet. Mens det tidligere var slik at Sysselmannen, i fravær av stedlige fagmyndigheter og med lang avstand til fastlandet, ble tillagt oppgaver og ansvar, er det i dag både naturlig og hensiktsmessig at relevante fagmyndigheter utøver disse direkte.

På fastlandet har Helsedirektoratet ansvaret for tilsynet med forbudet mot alkoholreklame. Sysselmannen har som nevnt selv ingen faglig innsikt eller kompetanse på dette området. Vi mener derfor at tilsynet med forbudet mot alkoholreklame på Svalbard bør utøves av Helsedirektoratet, på lik linje som i landet for øvrig. Sysselmannen vil kunne bistå med svalbardfaglig kompetanse dersom det er behov for dette. Vi ber i lys av dette om at det tas kontakt med Polaravdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet om dette, og Sysselmannen bidrar gjerne med utfyllende vurderinger i sakens anledning.

Vi noterer dessuten at det i kapittel 5 i høringsnotatet er foreslått regler om overtredelsesgebyr i tobakkskadeloven. Sysselmannen har ifølge lovens § 29 tilsynsansvar etter flere av bestemmelsene i tobakkskadeloven, og vil så vidt vi forstår ifølge forslagene i høringsnotatet få myndighet til å fastsette overtredelsesgebyr ved overtredelse av disse bestemmelsene på Svalbard.

Vi viser i den forbindelse til våre merknader ovenfor når det gjelder tilsynet med forbudet mot alkoholreklame. Heller ikke på det fagfeltet som reguleres av tobakkskadeloven har Sysselmannen fagkompetanse. Vi mener i lys av dette at strukturen for tilsynet med tobakkskadelovens bestemmelser på Svalbard bør vurderes på nytt. Dette vil bli nærmere omtalt i våre merknader til høringen av forslaget til ny forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv, jf. Helse- og omsorgsdepartementets høringsnotat om dette av 27. juni 2017.

Med hilsen

Berit Sagfossen
assisterende sysselmann

Hanne Margrethe Ingebrigtsen
juridisk rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskreven signatur

Mottakere:

Helse - og omsorgsdepartementet

Kopimottakere:

Justis - og beredskapsdepartementet v/ Polaravdelingen

